

บทที่ ๓

กลไกการส่งเสริมพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัย ในครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์บุคลากรและพระสงฆ์ จำนวน ๑๕ รูป/คน โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการบันทึกข้อมูลมาถอดเทปสัมภาษณ์ จัดหมวดหมู่ตามแต่ละประเด็น ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้นโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานเรื่องแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชนตามทฤษฎีวัฒนธรรมทฤษฎีการดำเนินชีวิต และทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษากลไกการส่งเสริมพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง และการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการพัฒนาบุคลากรตามแนวคิดการพัฒนาบุคลากร มี ๓ ประการคือ ๑) การฝึกอบรม ๒) การศึกษา ๓) การพัฒนา

จากการสัมภาษณ์พบว่า โอกาสหรือช่องทางในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของคณะสงฆ์ นั้นถือเป็นเรื่องสำคัญที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จึงต้องมีความจำเป็นที่จะต้องก้าวให้ทันสู่การพัฒนาโลกาภิวัตน์ ดังนั้นจึงมีหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่จะต้องหาโอกาสหรือช่องทางในการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีศักยภาพทัดเทียมกับองค์กรอื่นๆ เท้าทันต่อเหตุการณ์และยุคสมัย โอกาสในการพัฒนานั้นมีมากมายหลายวิธีขึ้นอยู่กับบริบทภายในองค์กรว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมมากเพียงใดในการพัฒนา องค์กรต้องมีรูปแบบในการพัฒนาที่ชัดเจนและมีการติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด ในเบื้องต้นต้องจำแนกบุคลากรในองค์กรตามระดับศักยภาพการทำงานเพื่อที่จะได้รู้ว่าจะจัดรูปแบบขั้นตอนของการพัฒนาเพื่อให้มีการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์ที่ได้วางไว้ ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรในองค์กรนั้น มีขอบเขตภาระงานที่ต่างกันไป จึงเป็นเหตุให้มีศักยภาพต่างกันออกไปด้วย ดังนั้นโอกาสในการพัฒนาจึงจำเป็นต้องมอง กล่าวคือต้องยึดตัวบุคลากรเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา จัดระบบการพัฒนาให้เหมาะสมมีความสอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติการณ์อยู่ จัดช่วงเวลาหรือสถานที่ในการอบรม พัฒนาให้เหมาะสม มีงบประมาณที่เพียงพอ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรต้องดำเนินการอยู่เป็นประจำ กำหนดขอบเขตระยะเวลาให้ชัดเจน และต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรเป็นอย่างดี ต้องวางรากฐานในการพัฒนาศักยภาพ กล่าวคือต้องสร้างทัศนคติ เจตคติ จิตสาธารณะ และวิสัยทัศน์ การทำงานให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร เป็นเบื้องต้นก่อนการพัฒนาศักยภาพ

๓.๑ แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมและพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ ตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง

แนวทางการพัฒนาบุคลากรวิถีพุทธจะผสมผสานระหว่าง แนวทางของการพัฒนาบุคลากรกระแสหลักและแนวทางของพระพุทธเจ้า สำหรับการพัฒนาเพื่อ การปรับปรุงผลงาน เพิ่มความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน “แนวทางการพัฒนาของกระแสหลักจะมีความเหมาะสม ในการสำหรับการพัฒนาตามผสมผสานและมีการตลอดเวลาที่ผ่านมาได้มีความพยายามผลักดัน ส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนจนเป็นแนวทางที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบูรณาการระหว่างบ้าน โรงเรียน วัด คณะสงฆ์ รวมถึงการดำเนินกิจกรรมโครงการต่างๆ โดยมุ่งเน้นให้กระบวนการสร้างสรรค์ สรรค์ สร้างสังคมเชิงพุทธ มาบูรณาการให้สังคมเกิดความเข้มแข็ง ยั่งยืน และมุ่งหวังที่จะให้สังคมเกิด ความสันติสุขตลอดไป รวมถึงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตลอดจนการจัด กิจกรรมที่ปลูกฝังจิตสำนึกในการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและการเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมอีกด้วย”^๑ ดังที่ได้ใน “การวางนโยบายในระดับท่านเจ้าคณะจังหวัดลำปางเป็นประธาน มีการจัดตั้ง คณะกรรมการติดตามงานที่ได้มอบหมายสั่งการลงไปเป็นลำดับขั้น ตรวจสอบความก้าวหน้าของงาน เป็นรายๆ หากมีปัญหาหรือเกิดอุปสรรคในเนื้องานก็ร่วมกันพิจารณาเป็นมติเสนอประธานคณะสงฆ์ ที่จะได้ทำการแก้ไขในลำดับต่อไปภายใต้เอกภาพแล้วงานที่ออกมามีประสิทธิภาพให้นำไปใช้ในการ บริหารการพัฒนาองค์กรคณะสงฆ์ในจังหวัดลำปางทุกวัด ทุกตำบล ทุกอำเภอ ตาม “แผนการพัฒนา มีการการพัฒนาแบบบูรณาการโดยพระสงฆ์ที่มีการบวชเรียนอย่างต่อเนื่อง ทางวัดพระแก้วที่อาตมา ได้รับผิดชอบได้มีการส่งเสริมโดยค่าเทอมประมาณ ๕๐๐,๐๐๐-๖๐๐,๐๐๐บาทต่อเทอมโดยอาตมาได้ มีมุมมองการบริหารของพระสงฆ์และคฤหัสถ์นั้นมีความแตกต่างกันคือ โดยคฤหัสถ์ถ้ารับราชการ จนถึงเกษียณอายุย่อมมีผู้มารับราชการแทน ส่วนพระที่เป็นผู้ที่มีการบวชเรียนนั้นถ้ามีการมรณภาพไปผู้ ที่แทนดำรงตำแหน่งนั้นจะต้องมีคุณสมบัติให้เหมาะสมต่อการดำรงตำแหน่งนี้ โดยอาตมาได้ใช้หลัก วิชาเป็นตัวนำเป็นการเพิ่มพูนความรู้และการนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาองค์กรและการเผยแพร่แก่ บุคคลากรโดยทั่วไปซึ่งโครงการที่มีการพัฒนาแบบต่อเนื่อง คืออาตมาได้ใช้หลักทางพระพุทธศาสนา มาเป็นแนวทางแห่งการพัฒนาจะต้องปฏิบัติหรือจะต้องกระทำอันเป็นหน้าที่ทางปกครองคณะสงฆ์ ประกอบด้วย ๖ ด้านและอีกหนึ่งดังนี้ ด้านการปกครองหรือการควบคุมและส่งเสริมการรักษาความ สงบเรียบร้อยดีงาม ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านการสาธารณูปการ ด้านการสาธารณสงเคราะห์ซึ่งเป็นกิจการของคณะสงฆ์กิจการของพระศาสนา และอีกด้านหนึ่งพุทธมณฑล

๑. ด้านการปกครอง หมายถึง การควบคุมดูแลให้คณะสงฆ์ภายในวัดประพฤติ ปฏิบัติตาม พระธรรมวินัยเพื่อให้เกิดความเรียบร้อย

๒. การศาสนศึกษา หมายถึง การจัดให้มีการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมแก่ บรรพชิต และคฤหัสถ์ทั้งแผนกบาลีและแผนกธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ภิกษุสามเณรได้เรียนในสำนักเรียนที่วัด ใกล้เคียงด้วย

^๑สัมภาษณ์ พระครูวิสุตย์ พัฒนโกวิท , เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต ๒เจ้าอาวาสวัดทุ่งฝูง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

๓. การศึกษาสงเคราะห์หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลสถาบัน การศึกษา หรือจัดสถานศึกษาภายในวัด เพื่อสงเคราะห์แก่เด็กเยาวชนให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียนโดยไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย เช่น โรงเรียนการกุศลภายในวัด โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เด็ก ยากจน ศูนย์ศึกษา พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ หรือศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด

๔. การเผยแพร่ หมายถึง การจัดการให้มีการพึงธรรมเทศนาการจัดเกี่ยวกับการอบรมสมณะ และวิปัสสนากรรมฐาน จากการบรรยายหรือปาฐกถาการจัดศาสนพิธีต่างเพื่อรักษา พิธีกรรม และวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งการเผยแพร่ธรรมทางวิทยุชุมชน

๕. การสาธารณูปการ หมายถึง การก่อสร้าง และการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสมบัติของวัดด้วยการรักษา ซ่อมแซม ปรับปรุง ตกแต่งศาสนสถานที่มียุคเดิมให้มั่นคงถาวร และการก่อสร้างเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับศาสนสมบัติที่จำเป็นต่อการดำรงพระพุทธศาสนาให้มั่นคง

๖. การสาธารณสงเคราะห์หมายถึง การดำเนินกิจการสาธารณประโยชน์เพื่อ ช่วยเหลือเกื้อกูลแก่คนในชุมชนและสังคม โดยการจัดกิจกรรมอันเป็นสาธารณสมบัติหรือสาธารณกุศล เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่คนในชุมชนและการพัฒนาสังคมและชุมชน

๗. พุทธมณฑล เป็นการเชื่อมงานทุกงาน ดังเช่น โครงการการขับเคลื่อนโครงการสังฆพัฒนาวิทยาลัย ครั้งที่ ๒ โดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร) วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ภายใต้การนำของพระเทพรัตนนายก เจ้าคณะจังหวัดลำพูน เจ้าอาวาสวัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร มจร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ภายใต้การนำของพระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ,รศ. รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างสุขภาพและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ(พศ.) โดยมีพระสงฆ์และภาคีในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง และวัดหนองกวาง บ้านแม่ป๋อกใน ตำบลศรีวิชัย อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ พระนักพัฒนาที่ผู้เข้าร่วมโครงการได้เดินทางไปถอดบทเรียนสามารถนำมาใช้ ซึ่งเป้าหมายคือความเป็นสันติสุขในสังคม “หัวใจแห่งความกรุณา” เป็นการพัฒนาจิตใจสร้างคนและชุมชนโดยการใช้ความรัก ซึ่งโครงการเหล่านี้สามารถนำมาเชื่อมโยงกับด้านการสาธารณสงเคราะห์และสามารถทำแผนปฏิรูปมาเป็นผลงานในการพัฒนาบุคลากรและหน่วยงานของทางคณะสงฆ์ได้ เป็นต้น”^๒ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันคือ นโยบายการพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ๑) มีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด ๒) มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ๓) มีการติดตามผลงานแต่ละรายการในการปฏิบัติงาน”^๓ ส่วนประเด็นสำคัญ “การพัฒนาถือว่าเป็น การเสริมสร้างและเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานในด้านต่างๆของการทำงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพของการทำงาน การพัฒนาบุคลากรเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและเพิ่มความสำคัญให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรสงฆ์ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมที่จะส่งผลอันเป็นประโยชน์ให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพมากขึ้นจนนำไปสู่หนทางแห่งความก้าวหน้าในหน้าที่การงานประสบความสำเร็จ การติดตาม

^๒สัมภาษณ์พระครูไพโรจน์พัฒนโสภิต เลขาเจ้าคณะจังหวัดลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง, วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๐.

^๓สัมภาษณ์ พระครูเกษม ปัญญาวัฒน์, เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต ๑ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ประเมิณผล ที่เป็นมาตรฐาน”^๔ โดยให้กำลังใจผู้ทำต้องหมั่นนำเสนอขอคำปรึกษาทุกฝ่ายต้องหันหน้าเข้าหากันเป็นการดูแลแบบพี่เลี้ยงช่วยเหลือแนะนำ ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์โดยมี “บุคลากรคณะสงฆ์ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมกันติดตามงาน”^๕ “การส่งเสริมและพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง หากมี “ปัญหาที่ร่วมกันพิจารณาเป็นมติเสนอประธาน”^๖ ซึ่งน่าจะทำให้การส่งเสริมและพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง มีเอกภาพ และทั่วถึงกันในการดูแลแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างแรก “กำกับดูแลตนเองให้ดีเมื่อการดูแลตนเองดีแล้วการกำกับดูแลผู้อื่นเป็นเรื่องยาก”^๗ ดังที่ “นโยบายที่ใช้สามารถใช้ได้ทุกจังหวัดภายใต้การดูแลของเจ้าอาวาสในแต่ละวัดที่มีประสิทธิภาพ”^๘ ดังนั้นจึงมีการพัฒนาให้ “มีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด มีการประชุมอยู่สม่ำเสมอ และติดตามผลงานอยู่เสมอ”^๙ วัตถุประสงค์ คือ ๑) เตรียมการ ๒) ดำเนินการ ๓) ประเมิณผล ๔) ประกาศผล ยกย่องเกียรติคุณ ๕) ให้ “การสนับสนุนพระสังฆาธิการดูแลพระสงฆ์ในการปกครองให้เท่าเทียมกันวางตัวเป็นกลางในการทำงาน มีการดูแลเอาใจใส่”^{๑๐} ให้คำปรึกษาการส่งเสริมและพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เป็นอย่างดีควรจัดทำเป็นรูปแบบ ติดตามผล ประเมิณ และมีผู้ประเมิณผลแต่ละเรื่องให้ “เกิดประสิทธิภาพเป็นประสิทธิผล”^{๑๑} อย่างถาวรเป็นปัจจัยอีกข้อหนึ่งที่จะชี้วัดประเมิณความสำเร็จของงาน “การติดตาม การกำกับดูแล ต้องได้รับการพิจารณา ทั้งนี้ต้องเป็นไปในลักษณะที่ปรึกษา”^{๑๒} ร่วมคิดร่วมทำร่วมแก้ไข ไม่ใช่ไปชี้สั่งการ ทุกฝ่ายต้อง “มีการเชื่อมสัมพันธ์ ผู้สั่งต้องคอยติดตาม”^{๑๓}

“สัมภาษณ์ พระราชจินดานายก, เจ้าคณะจังหวัดลำปาง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

“สัมภาษณ์ พระอธิการเสริม ปุณฺณสาโร, เจ้าอาวาสวัดแม่สงเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

“สัมภาษณ์ พระครูวิสุตย์ พัฒนโกวิท , เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต ๒ เจ้าอาวาสวัดทุ่งผุ่ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

“สัมภาษณ์ พระอธิการแสน สลฺยจิตโต ,เจ้าอาวาสวัดแม่ลิ้น อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

“สัมภาษณ์ นายธงชัย แสงอาทิตย์ ,กรรมการวัดต้นผึ้ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

“สัมภาษณ์ พระครูรัตนกิติ โสภณ ,เจ้าอาวาสวัดดอนแก้ว อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

“สัมภาษณ์ พระอธิการ สมบูรณ์ เขปญฺโญ ,เจ้าอาวาสวัดต้นผึ้ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

“สัมภาษณ์ พระทองใบ สุจิตโต ,เจ้าอาวาสวัดสบลิ้น อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๓ ก.ค. ๒๕๖๐.

“สัมภาษณ์ พระอธิการ สมพงษ์ ปญฺธิโป ,เจ้าอาวาสวัดผาซ้อ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

“สัมภาษณ์ พระอธิการ สมพงษ์ ปญฺธิโป, เจ้าอาวาสวัดผาซ้อ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ให้กำลังใจผู้ทำต้องหมั่นนำเสนอขอคำปรึกษาทุกฝ่ายต้องหันหน้าเข้าหากัน ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ “ควรเป็นการดูแลแบบพี่เลี้ยงช่วยเหลือแนะนำ”^{๑๔} เพื่อการแก้ไขมากกว่าการตำหนิติเตียน หรือลงโทษ หรือให้นึกถึงคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ดังที่มีความที่ว่า “พระภิกษุสงฆ์ทั้งหมดเป็นพุทธบุตร ก็คือ เป็นลูกของพระพุทธเจ้าเป็นพี่น้องกัน จัดหน้าที่ในการดูแลแต่ละฝ่ายอย่างเหมาะสม”^{๑๕}และมี “การจัดการดูแลรักษาของใช้ต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย”^{๑๖} มีการบำรุงรักษาตามความเหมาะสม ต้องมีความรู้ความสามารถมี ความเป็นธรรมเที่ยงตรงหวังความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรคณะสงฆ์จน “ประสบกับความสำเร็จ การติดตามประเมินผล ที่เป็นมาตรฐาน กำกับดูแลพระภิกษุสงฆ์ที่ปฏิบัติตนนอกกลุ่มนอกทางลงโทษพระภิกษุสงฆ์ ที่ประพฤติตนผิดวินัยให้มีบทลงโทษ มีการเพิ่มมาตรการให้มากขึ้น”^{๑๗} ควรมีเครื่องมือในการกำกับติดตามที่สอดคล้องกับภารกิจ และนำผลการกำกับติดตามมาวิเคราะห์ เพื่อแก้ไขปรับปรุง พัฒนาอย่างมีแผน และเป็นระบบในเรื่องของ “สุขภาพของพระภิกษุสงฆ์ให้มีสุขภาพแข็งแรงพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้รอบด้านพัฒนาบุคลากรให้เป็นพระสงฆ์มืออาชีพ”^{๑๘}

๓.๒ การอบรมการส่งเสริมและพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

การอบรม การกำหนดหลักสูตรเพื่อการพัฒนาจะประกอบด้วย การหาความจำเป็นในการฝึกอบรมขององค์การ ความจำเป็นของงาน และความจำเป็นของบุคคล การกำหนด วัตถุประสงค์ ในด้านการพัฒนาทักษะ ความรู้หรือทัศนคติ ค่านิยม วิสัยทัศน์ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ระยะเวลา การจัดและดำเนินการฝึกอบรมและระยะเวลาในการประเมินผลเทคนิคการ ฝึกอบรมก็จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะต้องพิจารณาต่อไป “การฝึกอบรมนับเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ในช่วงที่ผ่านมาทางคณะผู้ปกครองได้มีการส่งเสริมพระสังฆาธิการไปฝึกอบรมระดับจังหวัดเช่นกันแต่ส่วนมากจะ นานๆครั้ง เช่น การอบรมด้านการบริหาร ด้านวิชาการ และด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ซึ่งทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์แก่คณะครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน การจัดกิจกรรมบวชบรรพชิตภาคฤดูร้อน

^{๑๔}สัมภาษณ์ พระอธิการยอด อภิโรโต ,เจ้าอาวาสวัด อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๕}สัมภาษณ์ พระครูเกษม ปัญญาวัฒน์, เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต ๑ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๖}สัมภาษณ์ พระครูสุนทรนวกการ เจ้าอาวาสวัดต้นฝิ่ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๗}สัมภาษณ์ พระสำราญ สิริปัญญา เจ้าอาวาสวัดห้วยน้ำ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๘}สัมภาษณ์ พระมหาราชธรรม อธิปญโญ เจ้าอาวาสวัดพระธาตุมหาโพธิ์อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

การจัดตั้งโครงการพระจิตอาสาสู่ชุมชนโดยนำพลัง “บวร” บ้าน วัด โรงเรียนรวมทั้งองค์กรทุก เครือข่ายในพื้นที่ มาเป็นพลังในการขับเคลื่อนชุมชน เพื่อส่งเสริมให้คนในชุมชนมีคุณธรรม พึ่งพา ตนเองได้ พอมี พอกิน พอใช้ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ใช้ชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยอันดีงาม จากการมี ส่วนร่วมและความเสียสละของคน ในชุมชนที่ร่วมใจกันขับเคลื่อนชุมชน ให้เป็น “ชุมชนคุณธรรมศาส นิกสัมพันธ์ ” ก้าวสู่ “สังคมคุณธรรม ” ที่มีความปรองดองสมานฉันท์เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน โดยยึด ข้อปฏิบัติหลัก ๓ ประการ ๑. ยึดและปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของแต่ละศาสนา ๒. น้อมนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ๓. ดำรงชีวิตตามแบบวิถีวัฒนธรรมไทย ตลอดจนนำความรู้ สมัยใหม่ไปใช้เป็นการเรียนการสอนรวมถึงจะได้นำความรู้มาปรับใช้ด้านกระบวนการเรียนการสอน ให้สัมพันธ์กันกับการบริการสังคมในด้านวิชาการต่างๆตลอดจนได้นำมาถ่ายทอดแก่พระสงฆ์ธรรม ที่อยู่ในสังกัดการปกครองแต่ที่ได้ไปอบรมมา ไม่ว่าจะเป็นงานทางด้านเอกสาร หรืองานในแผ่นซีดีก็จะ ส่งผลให้ระบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ส่วนอีกเรื่องจะเป็นการอบรมเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการจัดตั้ง หมู่บ้านรักษาศีล ๕ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของอำเภอทั้งนี้เพื่อความสงบ ร่มเย็น ของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยมีการลงนามร่วมมือระหว่างหน่วยงานคณะสงฆ์ ข้าราชการ นายอำเภอ กำนัน พ่อใหญ่บ้าน อบต.สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปางร่วมกับ ขับเคลื่อน และวางกรอบดำเนินการ รวมทั้งการติดตามงานหรือให้เกิดประสิทธิภาพตลอดจนให้ ครอบคลุมทุกพื้นที่”^{๑๙} โดยสำหรับ “การอบรมในทุกเรื่องทุกหัวข้อในองค์กรคณะสงฆ์ที่ผ่านมา ก็มักจะอ้างอีกและมองความจำเป็นของวัตถุประสงค์และสอดคล้องและควบคุมกับวัตถุประสงค์ ทั้งหมดโดยมองถึงความจำเป็นและเป้าหมายในการฝึกอบรมซึ่งมีที่มาจากความจำเป็นของการพัฒนา ทั้งหมดแล้วนำมาประยุกต์ให้เข้ากับหลักสูตรรวมถึงให้มีจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์เป็นไปในแนวทาง หรือทิศทางของการพัฒนาแล้วด้วยความรอบรอบสมบูรณ์แบบแล้วหลักการหรือหัวข้องานได้เรียบ เรียงสมบูรณ์แล้วข้อมูลที่สำคัญดังต่อไปนี้ก็คือ เทคนิคการฝึกอบรม ที่จะต้องนำมาพิจารณาควบคู่กัน ไป ซึ่งหัวข้อหลัก หรือหัวข้อเรื่องจะเป็นโจทย์ที่ตั้งรอไว้ตามด้วยการฝึกอบรม เข้ามาเป็นส่วนสำคัญใน การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติงานตลอดจนสามารถนำมาเป็นหลัก ในการหล่อหลอมขัดเกลาพฤติกรรมของบุคลากรให้เป็นไปในแนวทางทิศทางเดียวกันเพื่อผลลัพท์ ออกมามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากที่สุด”^{๒๐} สำหรับในองค์กรสงฆ์การฝึกอบรมเป็นกระบวนการ ที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร บุคลากรได้รับการศึกษาแล้วยังจำเป็นที่ที่มีการอบรมอยู่ อย่างสม่ำเสมอ การฝึกอบรมถือเป็นการฝึกทักษะในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี เมื่อได้รับการ

^{๑๙}สัมภาษณ์ พระครูวิสุทธ์ พัฒนโกวิทย์ , เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต ๒เจ้าอาวาสวัดทุ่งฝู่ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๐}สัมภาษณ์ พระครูเกษม ปัญญาวัฒน์, เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต ๑ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ฝึกอบรมที่ดีแล้วก็จะเกิดการหล่อหลอมพฤติกรรมสร้างระเบียบวินัย ปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรให้ตรงกัน กล่าวคือ การมีทัศนคติที่เป็นไปในทางทิศเดียวกันและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งคือได้ว่าการอบรมบ่อยๆ ก็จะเป็นการเสริมความรู้ระดับมาตรฐานความรู้ให้แก่บุคลากรของคณะสงฆ์เพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในการปฏิบัติงาน”^{๒๑} การกำหนดหลักสูตรเพื่อการพัฒนาจะประกอบด้วย การหาความจำเป็นในการฝึกอบรมขององค์การ “ความจำเป็นของงาน และความจำเป็นของบุคคล การกำหนด วัตถุประสงค์ในการพัฒนาทักษะ”^{๒๒} อันดังที่ว่า “ความรู้หรือทัศนคติ ค่านิยม วิสัยทัศน์”^{๒๓} และ “มีการกำหนดหลักสูตรให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์”^{๒๔} เพราะฉะนั้น “ระยะเวลาการจัดและดำเนินการฝึกอบรม”^{๒๕} เป็นสิ่งที่สำคัญจากนั้นจึงเป็น “ระยะเวลาในการประเมินผล”^{๒๖} การฝึกอบรม จะเห็นได้ว่าการกำหนดหลักสูตรนั้นมีที่มาจากความจำเป็นในการฝึกอบรมหรือ เป้าหมายของการการฝึกอบรมของแต่ละหน่วยงานที่ให้ “ความรู้เพื่อที่จะมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาบุคลากร”^{๒๗} หรือตัวงานหรือ “ปัจเจกบุคคลต้องการ”^{๒๘} ผูกกับวัตถุประสงค์ เฉพาะด้านในการพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ต้องมี ซึ่งหากเป็น “การพัฒนาและมีการส่งเสริมตามการดำเนินงานตามหลักพุทธธรรม”^{๒๙} ความจำเป็นดังกล่าวได้จะได้จากรูปแบบการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางพระพุทธศาสนาเป็นตัวตั้ง หลังจากนั้นจึงกำหนดระยะเวลาและการดำเนินการฝึกอบรมรวมทั้งการประเมินผล กล่าวในเชิงการ ประยุกต์ใช้แล้วหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรแนวพระพุทธศาสนาจะมี “เป้าหมายการพัฒนา

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระราชจินดานายก, เจ้าคณะจังหวัดลำปาง อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

^{๒๒} สัมภาษณ์ พระราชจินดานายก, เจ้าคณะจังหวัดลำปาง อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐.

^{๒๓} สัมภาษณ์ พระอธิการเสริม ปุณฺณสาโร, เจ้าอาวาสวัดแม่สรงเหนือ อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๔} สัมภาษณ์ พระครูวิสุทธ์ พัฒนโกวิทย์ , เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต ๒เจ้าอาวาสวัดทุ่งฝูง อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๕} สัมภาษณ์ พระอธิการแสน สณฺญจิตโต ,เจ้าอาวาสวัดแม่สรง อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นายธงชัย แสงอาทิตย์ ,กรรมการวัดต้นฝิ่ง อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๗} สัมภาษณ์ พระครูรัตนกิติ โสภณ ,เจ้าอาวาสวัดดอนแก้ว อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๘} สัมภาษณ์ พระอธิการ สมบูรณ์ เขปญฺญ ,เจ้าอาวาสวัดต้นฝิ่ง อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๙} สัมภาษณ์ พระทองใบ สุจิตโต ,เจ้าอาวาสวัดสบสรง อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๓ ก.ค.๒๕๖๐.

และระดับ”^{๓๐} ความพร้อมของผู้เรียนซึ่งกำหนดเป็นรูปแบบการพัฒนาบุคลากรแนวพระพุทธศาสนา หลังจากนั้นจึง การกำหนดหลักสูตรจึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้ที่ จะเป็นวิทยากรทั้งที่เป็นฆราวาสหรือ พระภิกษุที่จะต้องเรียนรู้ในการออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องบุคลากรคณะสงฆ์รูปแบบการพัฒนา บุคลากรแนวพระพุทธศาสนา ที่องค์การกำหนดรวมทั้งปัจจัยแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก องค์การ เมื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและหลักสูตรได้แล้ว เทคนิคการ ฝึกอบรมก็จะเป็นเครื่องมือที่ สำคัญที่จะต้องพิจารณาต่อไปการฝึกอบรมนับเป็น “กระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของ บุคลากร”^{๓๑} เมื่อบุคลากรได้รับการศึกษาอย่างดีเป็นเบื้องต้นแล้วจำเป็นจะต้องมีการฝึกอบรม เพราะ การฝึกอบรมถือเป็นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี^{๓๒} ฉะนั้นจึง “เป็นตัวขัดเกลา พฤติกรรม หล่อหลอมพฤติกรรมบุคลากรในองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน”^{๓๓} จากสภาพดังกล่าว ได้พบว่า “ความสำคัญการพัฒนาที่เริ่มต้นคือการพัฒนาจากรากหญ้าสู่รากแก้ว ทุกวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา ชั่วโมงศีลธรรมจริยธรรมของทางโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมที่วัด เช่นให้พระ อาราชนาสีลรับพรจากพระ สวดถวายพระพรพระ อรหันต์ ๘ ทิศ กวาดลานวัด สอนการกราบพระที่ทุก ต้อง มีการเข้าค่ายพุทธามะกะน้อย โดยเด็กที่เข้าร่วมตั้งแต่อนุบาล๓เป็นต้นไป เป็นการปลูกฝัง คุณธรรมประจำใจให้แก่เยาวชนท่านเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ๙ แห่งดังนี้ เทศบาล ๓ แห่ง สามัญ ๓ แห่ง สายอาชีพ ๓ แห่ง มีเครือข่ายเด็กและเยาวชนโดยการสร้างคุณธรรมจริยธรรม โดยท่าน ได้ดูแลนักเรียนอาชีวะ ๖,๐๐๐คนและส่งเสริมให้ทางนักเรียนเข้าสอบธรรมศึกษาปีที่สองที่มีการ ดำเนินการ โดยทางผู้บริหารขาดของคุณธรรมจริยธรรมทำให้เกิดปัญหาในสังคม”^{๓๔} บุคลากรจะต้อง ศิลจะเป็นเครื่องช่วยสร้างหลักเกณฑ์ควบคุมพฤติกรรม สร้างระเบียบวินัย เป็นเครื่องมือสำหรับ ยกระดับจิตปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรให้ตรงกันกล่าวคือมีทัศนคติในการทำงานที่เป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน เมื่อได้รับการอบรมด้วยศีลและสมาธิแล้วก็จะสามารถปฏิบัติภาพงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการอบรมเป็นวิถีแห่งปัญญา

^{๓๐} สัมภาษณ์ พระอธิการ สมพงษ์ ปญฺธิโป , เจ้าอาวาสวัดผาซ้อ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๑} สัมภาษณ์ พระอธิการ สมพงษ์ ปญฺธิโป , เจ้าอาวาสวัดผาซ้อ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๒} สัมภาษณ์ พระอธิการยอด อภิโรโต , เจ้าอาวาสวัด อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๓} สัมภาษณ์ พระครูเกษม ปัญญาวัฒน์, เจ้าคณะตำบลร่องเคาะ เขต ๑ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๔} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์พัฒนโสภิต เลขาเจ้าคณะจังหวัดลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง, วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๐.

๓.๓ การศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาของบุคลากรของคณะสงฆ์ในตำบลร่องเคาะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง

การศึกษา นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพราะบุคลากรของคณะสงฆ์นั้นจำเป็นต้องมีความรู้ที่เหมาะสมกับระดับ การปฏิบัติการตามภาระงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร เป็นคุณเครื่องแห่งการเตรียมใจ ในการศึกษาเรียนรู้ และปัญญามีความพร้อมที่จะเรียนรู้จักการใช้วาจาให้ถูกต้องตามกาลเทศะ มีการสื่อสารที่ดี ต้องมีการเตรียมใจ กล่าวคือ ความมุ่งมั่น ตั้งใจ และมีจิตจดจ่อกับการศึกษา เป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการศึกษาเป็นการเตรียมการสำหรับชีวิต จากที่“ท่านเป็นผู้สนองงานของคณะสงฆ์ของจังหวัดลำปางท่านมีตำแหน่งเลขาเจ้าคณะจังหวัดลำปางมีหน้าที่ในการทำแผนการพัฒนาคณะสงฆ์ของจังหวัดลำปางได้มีการพัฒนาเรื่องการเงินสบทบทุน๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๖๐ โรงเรียนที่ได้รับผิดชอบเป็นการยกระดับศาสนาขยาย(พระสงฆ์และสามเณรทั้งหมดเป็นการสร้างศักยภาพและมีการคัดสรรแต่ละด้านตามความเชี่ยวชาญ ดังเช่น พระวิปัสสนากรรมฐาน พระที่ทำด้านเอกสาร พระที่เกี่ยวกับด้านการศึกษา พระบรรยาย พระที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์จะมีการจัดรูปแบบสื่อและ ผลิตมีเดียต่างๆ โดยมีการจำแนกตามความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคลโดยมีการอบรมและมีการฝึกฝนจากท่าน เป็นการบริหารบุคลากรตามหลักคำสอนและสนองงานของพระพุทธเจ้ามาใช้ เป็นพุทธวิธีที่สามารถสร้างบุคลากรและสร้างผลงานให้แก่ทางพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญและก้าวหน้า ดังเช่นพระสถิตธรรมพิพัฒน์ได้จำวัดอยู่ที่วัดไร่ศิลาทองได้มีการดำเนินงานตามสายงานของท่าน เป็นเณรน้อย อีกท่านหนึ่งคือเณรปฏิภากร พินตานนท์ ได้ส่งเณรไปเรียนวัดเบญจมบพิตรได้มีผลการเรียนอันดับ๑ โดยได้รับพระเมตตาจากท่านพระเทพรัตนราชสุตา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติสยามบรมราชกุมารีซึ่งเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่มีความเมตตาให้เป็นนักเรียนต้นแบบในโครงการนักเรียนต้นแบบโดยมีพระพี่เลี้ยงเป็นผู้ดูแล(พระอาจารย์ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าคณะแขวง) ส่วนอาตมาภาพนั้นเป็นผู้ติดตามความคืบหน้าลูกศิษย์ให้มีความเจริญและได้เติบโตเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมนำจิตใจตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นพุทธทายาทและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป”^{๓๕}

การให้การศึกษาเกี่ยวข้องของการปลูกฝังคุณค่าและทัศนคติ การเติมความรู้ การใช้วิจรรณญาณ ความเข้าใจ และปัญญา การให้ศึกษามักทำผ่านการศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา และ สถาบันทางดังนั้นการให้การศึกษาเป็นเครื่องมือและกระบวนการอย่าง ต่อเนื่องที่จะช่วยให้ บุคลากรมีความเจริญงอกงามปรับตัวได้ ดำเนินชีวิตดีและมีความเปลี่ยนแปลง ในทางที่พึงประสงค์ บุคลากรจะเรียนรู้ได้ คิดได้ ทำได้และแก้ปัญหาได้ เพราะได้รับการศึกษา ซึ่งอาจเป็น

^{๓๕}สัมภาษณ์พระครูไพโรจน์พัฒนโสภิต เลขาเจ้าคณะจังหวัดลำปาง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง, วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๐.

การศึกษา ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ในวิถีชีวิต การทำงานส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์ มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมพระพุทธศาสนา “เพื่ออบรมสั่งสอนให้พุทธศาสนิกชน ได้เข้าใจในหลักธรรม ของพระพุทธศาสนาที่ถูกต้อง ส่งเสริมให้พระสงฆ์มีการศึกษา มีการพัฒนาทักษะและความรู้”^{๓๖} ทางเจ้าอาวาสของคณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ในปัจจุบัน คือ พระธรรม ปริยัติเวที เพราะท่านมีนโยบายในการพัฒนาอยู่ ๔ ประการใหญ่

๑) อบรมบาลีก่อนสอบ และการส่งเสริม การศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย ทำให้พระเถระ คณะสงฆ์ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางได้มีโอกาสพัฒนา ความรู้อย่างทั่วถึง

๒) จัดให้มีการอบรมวิปัสสนากรรมฐานทุกปี

๓) มีโครงการพัฒนาพระสงฆ์การทุกปี

๔) ร่วมมือกันในการทำกิจกรรมคณะสงฆ์ระดับตำบลร่องเคาะอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง” มีนโยบายในการอุปถัมภ์ ค้ำครอง และทำนุบำรุงพุทธศาสนา “ส่งเสริมการปรับ องค์กรและกลไกที่รับผิดชอบ^{๓๗} ด้านศาสนาเพื่อการบริหารจัดการ” มี “มหาวิทยาลัยของสงฆ์ ที่พัฒนาความรู้และความสามารถของคณะสงฆ์ โดยศึกษาทั้งการศึกษาทางโลก และการศึกษาทาง ธรรมทำให้ พระสงฆ์มีโอกาสในการพัฒนาตนมากขึ้น” เจ้าคณะตำบล “บริหารงานด้านการปกครอง ด้วย นโยบายที่ครอบคลุมทุกตำบล” ส่วน “การกำชับย้าคิดย้าทำพูดในเรื่องการพัฒนาในกิจกรรม การส่งเสริมและการพัฒนาของบุคลากรคณะสงฆ์ ที่จะนำเสนอต่อพระสังฆาธิการอยู่เสมอ”เขตตำบล ร่องเคาะ มีพระสังฆาธิการอยู่ ครอบคลุมพื้นที่ทุกตำแหน่ง พื้นที่แต่ัวดอยู่ไม่ห่างไกลกันมากเมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ การติดต่อสื่อสารสะดวกสบายมีหลายทางเลือก ติดต่อสื่อสารกันได้เร็ว^{๓๘}

สรุป เป้าหมายคือความเป็นสันติสุขในสังคม “หัวใจแห่งความกรุณา”เป็นการพัฒนา จิตใจสร้างคนและชุมชนโดยใช้ความรักเป็นพื้นฐานของการพัฒนาสู่ความสำเร็จควรมีการพัฒนา ตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่โดยใช้หลักการธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า โดยท่านใดมีความเชี่ยวชาญ เป็นการทำงานตามศักยภาพของบุคลากรส่งผลทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

^{๓๖} สัมภาษณ์พระครูโพธิ์โรจน์พัฒนโสภิต เลขาเจ้าคณะจังหวัดลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง, วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๐.

^{๓๗} สัมภาษณ์พระครูสุนทรนวกการ เจ้าอาวาสวัดต้นฝิ่ง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๘} สัมภาษณ์ พระสำราญ สิริปัญโญ เจ้าอาวาสวัดห้วยน้ำ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง, วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๘} สัมภาษณ์ พระมหาราชธรรม อธิปญโญ เจ้าอาวาสวัดพระธาตุมหาโพธิ์อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง , วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.